

Povinnosti a kompetence v oblasti integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a ochrana před povodněmi

- 1. Úroveň obcí (měst, městysů a městských a místních částí statutárního města)**
- 2. Úroveň obcí s rozšířenou působností (ORP)**
- 3. Úroveň právnických a podnikajících fyzických osob**

Ad 1. ÚROVEŇ OBCÍ

1.1. Obec – dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

- (1) Orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva.
- (2) Obecní úřad při výkonu státní správy za účelem uvedeným v odstavci 1
 - a) organizuje přípravu obce na mimořádné události,
 - b) podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s integrovaným záchranným systémem,
 - c) zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
 - d) hospodaří s materiálem civilní ochrany,
 - e) poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,
 - f) podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce,
 - g) vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci.
- (3) K plnění úkolů uvedených v odstavci 2 je obec oprávněna zřizovat zařízení civilní ochrany. Při zřizování těchto zařízení a plnění úkolů ochrany obyvatel jsou orgány obce povinny postupovat podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu.
- (4) Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem organizuje jejich školení.
- (5) Obecní úřad je dotčeným orgánem z hlediska ochrany obyvatelstva při rozhodování o umístování a povolování staveb, změnách staveb a změnách v užívání staveb, odstraňování staveb a při rozhodování o povolení a odstraňování terénních úprav a zařízení.
- (6) Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací
 - a) zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
 - b) organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce,
 - c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
 - d) je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

1.2. Obec – dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

- (1) Orgány obce zajišťují připravenost obce na řešení krizových situací.
- (2) Obecní úřad za účelem uvedeným v odstavci 1
 - a) organizuje přípravu obce na krizové situace,

- b) rozpracovává úkoly krizového plánu kraje, pokud jde o obec určenou hasičským záchranným sborem kraje; v tomto případě starosta zřizuje bezpečnostní radu obce a jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací krizový štáb obce,
 - c) poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu kraje,
 - d) shromažďuje údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnily pobyt a nachází se na správním území obce, a předává tyto údaje krajskému úřadu a do ústřední evidence o přechodných změnách pobytu osob,
 - e) podílí se na zajištění veřejného pořádku,
 - f) plní další úkoly stanovené krajským úřadem při přípravě na krizové situace a jejich řešení.
- (3) Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.
- (4) Starosta obce odpovídá za připravenost obce k řešení krizových situací, za údržbu a provoz informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.
- (5) Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí jsou orgány obce povinny zajistit provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá nařízení obce účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Nařízení obce se zveřejní též dalšími způsoby v místě obvyklými, zejména prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu. Stejný postup se použije při vyhlásování změn obsahu již vydaného nařízení obce.
- (6) Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z obecního rozpočtu.
- (7) V době krizového stavu starosta:
- a) zabezpečuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
 - b) nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
 - c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
 - d) je oprávněn požádat právnické a fyzické osoby o poskytnutí dobrovolné pomoci,
 - e) plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu kraje,
 - f) zajišťuje organizaci dalších nezbytných opatření.
- (8) K řešení krizových situací může starosta zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán.
- (9) Pokud starosta neplní v době krizového stavu úkoly stanovené tímto zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmána zrušit.

1.3. Obec (povodňový orgán obce) – dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách

Orgány obcí a povodňové orgány obcí m.j. :

- ⌚ Vyhlašují a odvolávají druhý a třetí stupeň povodňové aktivity ve svém územním obvodu. O vyhlášení a odvolání povodňové aktivity informují subjekty uvedené v povodňovém plánu a vyšší povodňový orgán.
- ⌚ Zpracovávají povodňové plány obcí, v jejichž územních obvodech může dojít k povodni.
- ⌚ Mohou na základě povodňové prohlídky vyzvat vlastníky pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území k odstranění předmětů a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku. Pokud tito vlastníci výzvy ve stanovené lhůtě neuposlechnou, uloží takovou povinnost rozhodnutím.

- ⌚ Organizují hláskou povodňovou službu. K zabezpečení hláské povodňové služby organizují v případě potřeby hlídkovou službu.
- ⌚ Zajišťují záchranné práce v případech, kdy jsou ohroženy lidské životy, veřejný život nebo hospodářské zájmy jako doprava, zásobování, spoje, zdravotnictví.
- ⌚ Mohou vydat příkaz k provádění povodňových zabezpečovacích prací.
- ⌚ Zabezpečují řízení ochrany před povodněmi. Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Při své činnosti se řídí povodňovými plány.
- ⌚ Mohou v době povodně činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečení řízení ochrany před povodněmi, v odůvodněných případech i nad rámec platných povodňových plánů s tím, že v takovém případě musí neprodleně uvědomit dotčené osoby.
- ⌚ Jsou oprávněny při povodni, nebo jiné osoby na jejich příkaz, za účelem provádění záchranných a zabezpečovacích prací vstupovat v nezbytném rozsahu na cizí pozemky a do objektů.
- ⌚ Mohou požádat povodňový orgán vyššího stupně o převzetí řízení ochrany před povodněmi v případě, že vlastními silami nejsou schopny tuto ochranu zajistit.
- ⌚ Jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností.
- ⌚ Ve svých územních obvodech v rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi
 - a) potvrzují soulad věcné a grafické části povodňových plánů vlastníků (uživatelů) pozemků a staveb, pokud se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně (§ 71 odst. 4), s povodňovým plánem obce,
 - b) zpracovávají povodňový plán obce a předkládají jej k odbornému stanovisku správci povodí, v případě drobných vodních toků správci těchto vodních toků,
 - c) provádějí povodňové prohlídky,
 - d) zajišťují pracovní síly a věcné prostředky na provádění záchranných prací a zabezpečení náhradních funkcí v území,
 - e) prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů,
 - f) organizují a zabezpečují hláskou povodňovou službu a hlídkovou službu, zabezpečují varování právnických a fyzických osob v územním obvodu obce s využitím jednotného systému varování,
 - g) informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí a povodňový orgán obce s rozšířenou působností,
 - h) vyhláší a odvolávají stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti,
 - i) organizují, řídí, koordinují a ukládají opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů a v případě potřeby vyžadují od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc,
 - j) zabezpečují evakuaci a návrat, dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů, zajišťují další záchranné práce,
 - k) zajišťují v době povodně nutnou hygienickou a zdravotnickou péči, organizují náhradní zásobování, dopravu a další povodňové narušené funkce v území,
 - l) provádějí prohlídky po povodni, zjišťují rozsah a výši povodňových škod, zjišťují účelnost provedených opatření a podávají zprávu o povodni povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností,
 - m) vedou záznamy v povodňové knize.

Ad 2. ÚROVEŇ OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ (ORP)

2.1. ORP – dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

- (1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností při výkonu státní správy kromě úkolů uvedených v § 15 (bod 1.1. tohoto dokumentu) zajišťuje připravenost správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.
- (2) Úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností uvedené v odstavci 1 plní hasičský záchranný sbor kraje, který pro potřebu správních obvodů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a přípravu záchranných a likvidačních prací dále:
 - a) plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra,
 - b) organizuje součinnost mezi obecním úřadem obce s rozšířenou působností a územními správními úřady s působností v jeho správním obvodu a ostatními obcemi,
 - c) pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací vykonává obdobně činnosti uvedené v § 10 odst. 5 za podmínek stanovených v § 10 odst. 7,
 - d) za podmínek stanovených v § 10 odst. 4 shromažďuje a používá pro zpracování vnějších havarijních plánů a havarijního plánu kraje potřebné údaje,
 - e) seznamuje ostatní obce, právnické a fyzické osoby ve svém správním obvodu s charakterem možného ohrožení obyvatel s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi,
 - f) zpracovává vnější havarijní plán, pokud to vyplývá ze zvláštního právního předpisu a zóna havarijního plánování nepřesahuje správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
 - g) spolupracuje při zpracování vnějšího havarijního plánu a při koordinovaném řešení mimořádné události s krajským úřadem, pokud zóna havarijního plánování přesahuje území správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
 - h) zajišťuje havarijní připravenost stanovenou havarijním plánem kraje a vnějšími havarijními plány a ověřuje ji cvičeními (§ 17),
 - i) uplatňuje stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své působnosti v požární ochraně, integrovaném záchranném systému a ochraně obyvatelstva při přípravě na mimořádné události.
- (3) Prováděcí právní předpis stanoví zásady a způsob zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu.
- (4) Starosta obce s rozšířenou působností
 - a) koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, pokud jej velitel zásahu o koordinaci požádal. Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací může starosta obce s rozšířenou působností použít krizový štáb své obce,
 - b) schvaluje vnější havarijní plány.
- (5) Hejtman a starosta obce s rozšířenou působností jsou při své koordinaci záchranných a likvidačních prací povinni předávat Ministerstvu vnitra zprávy o jejich průběhu prostřednictvím operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému.
- (6) Hejtman a starosta obce s rozšířenou působností vyžadují pomoc podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému. Tuto i další pomoc vyžadují prostřednictvím operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému kraje.

2.2. ORP – dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Obce s rozšířenou působností určené Hasičským záchranným sborem kraje („určené obce“) mají povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje.

Starosta určené obce zřizuje bezpečnostní radu obce (§ 24) a jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací krizový štáb obce.

Další povinnosti a kompetence – viz bod 1.2. tohoto dokumentu.

2.3. ORP (povodňový orgán ORP) – dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách

Orgány ORP a povodňové orgány ORP m.j. :

- ⌚ Vyhlašují a odvolávají druhý a třetí stupeň povodňové aktivity ve svém územním obvodu. O vyhlášení a odvolání povodňové aktivity informují subjekty uvedené v povodňovém plánu a vyšší povodňový orgán.
- ⌚ Zpracovávají povodňové plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností.
- ⌚ Mohou na základě povodňové prohlídky vyzvat vlastníky pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území k odstranění předmětů a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku. Pokud tito vlastníci výzvy ve stanovené lhůtě neuposlechnou, uloží takovou povinnost rozhodnutím.
- ⌚ Organizují hláskou povodňovou službu pro správní obvody obcí s rozšířenou působností.
- ⌚ Zajišťují záchranné práce v případech, kdy jsou ohroženy lidské životy, veřejný život nebo hospodářské zájmy jako doprava, zásobování, spoje, zdravotnictví.
- ⌚ Mohou vydat příkaz k provádění povodňových zabezpečovacích prací.
- ⌚ Zabezpečují řízení ochrany před povodněmi. Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Při své činnosti se řídí povodňovými plány.
- ⌚ Mohou v době povodně činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečení řízení ochrany před povodněmi, v odůvodněných případech i nad rámec platných povodňových plánů s tím, že v takovém případě musí neprodleně uvědomit dotčené osoby.
- ⌚ Jsou oprávněny při povodni, nebo jiné osoby na jejich příkaz, za účelem provádění záchranných a zabezpečovacích prací vstupovat v nezbytném rozsahu na cizí pozemky a do objektů.
- ⌚ Může požádat povodňový orgán vyššího stupně o převzetí řízení ochrany před povodněmi v případě, že vlastními silami není schopen tuto ochranu zajistit.
- ⌚ Jsou podřízeny povodňovému orgánu kraje.
- ⌚ Ve svých územních obvodech v rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi:
 - a) potvrzují soulad věcné a grafické části jim předložených povodňových plánů obcí s povodňovým plánem správního obvodu ORP,
 - b) zpracovávají povodňový plán správního obvodu ORP a předkládají jej správci povodí k odbornému stanovisku,
 - c) organizují provádění povodňových prohlídek,
 - d) prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů,
 - e) organizují odborná školení a výcvik pracovníků povodňových orgánů obcí a účastníků ochrany před povodněmi,
 - f) ukládají podle potřeby vlastníkům vodních děl úpravy manipulačních řádů z hlediska povodňové ochrany,

- g) organizují a řídí hlásnou povodňovou službu na území v správním obvodu obce s rozšířenou působností, informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních ORP, příslušné správce povodí a Český hydrometeorologický ústav a Hasičský záchranný sbor České republiky,
- h) organizují, řídí, koordinují a ukládají opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů, řídí a koordinují opatření prováděná povodňovými orgány obcí a v případě potřeby vyžadují od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc,
- i) vyhláší a odvolávají stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti,
- j) využívají pro řízení záchranných prací, pro jejich koordinaci se složkami IZS a pro spojení s místy záchranných prací OPIS Hasičského záchranného sboru ČR,
- k) v nutných případech, pokud není svolána povodňová komise kraje, nařizují po dohodě se správou povodí mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schválených manipulačních řádů s možným dosahem v rámci obvodu ORP,
- l) v případě nebezpečí z prodlení vyžadují výpomoc ozbrojených sil České republiky nad rámec sil a prostředků vymezených v povodňových plánech,
- m) spolupracují v době povodně s povodňovými orgány obcí při zajišťování hygienické a zdravotnické péče, organizují náhradní zásobování, dopravu a další povodní narušené funkce v území,
- n) soustřeďují zprávy o rozsahu a výši povodňových škod, posuzují účelnost provedených opatření a zpracovávají souhrnnou hodnotící zprávu o povodni,
- o) vedou záznamy v povodňové knize.

Ad 3. ÚROVEŇ PÁVNICKÝCHA PODNIKAJÍCÍCH FYZICKÝCH OSOB

3.1. Právnícké a podnikající fyzické osoby – dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

- (1) Pokud krajský úřad zahrne do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu konkrétní právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, je tato povinna
 - a) bezplatně poskytnout a aktualizovat požadované podklady,
 - b) zajistit vůči svým zaměstnancům dotčeným předpokládanou mimořádnou událostí opatření uvedená v § 24 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.
- (2) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby jsou v souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a s jejich přípravou povinny
 - a) poskytnout osobní nebo věcnou pomoc na přímou výzvu velitele zásahu (§ 19) nebo starosty obce (§ 16) nebo prostřednictvím OPIS IZS,
 - b) strpět vstup osob provádějících záchranné nebo likvidační práce na pozemky a do staveb a použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklizení pozemku a odstranění staveb, jejich částí a porostů, pokud jsou vlastníky nebo uživateli nemovitostí a pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
 - c) strpět umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, které mají ve vlastnictví, a umožnit k nim přístup hasičskému záchrannému sboru kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,
 - d) pokud jsou vlastníky stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany, dbát při užívání těchto nemovitostí a veškerých činnostech s tím spojených, aby nedošlo ke změně charakteru této stavby ve vztahu k jejímu účelu, a umožnit její využití pro potřeby civilní ochrany a přístup orgánům hasičského záchranného sboru nebo jimi zmocněným osobám do těchto objektů za účelem používání, kontroly, údržby a oprav,
 - e) pokud provozují školská, zdravotnická, sociální nebo obdobná zařízení, vytvořit v nich podmínky pro výdej ochranných masek, dětských ochranných vaků, dětských ochranných kazajek, ochranných oděvů, filtrů pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla a dalších ochranných prostředků.
- (3) K plnění úkolů podle odstavce 2 mohou právnické osoby a podnikající fyzické osoby zřizovat zařízení civilní ochrany podle tohoto zákona a podle zvláštního právního předpisu.
- (4) Prováděcí právní předpis stanoví náhrady výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.
- (5) Pokud dojde k mimořádné události v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady (dále jen "havárie"), je právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem, správcem nebo uživatelem uvedených zařízení, budov, látek nebo odpadů, povinna
 - a) podílet se na přípravě záchranných a likvidačních prací a na zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu tím, že poskytne na vyžádání hasičskému záchrannému sboru kraje, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, informace o
 1. zdrojích rizik,
 2. pravděpodobných následcích havárií a možných způsobech jejich likvidace,
 3. možných účincích na obyvatele a životní prostředí,
 4. opatřeních připravených ve své působnosti pro zajištění nezbytných sil a prostředků k provedení záchranných a likvidačních prací ve svém objektu nebo zařízení,
 - b) vůči svým zaměstnancům zajistit, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak
 1. informování o hrozících mimořádných událostech a plánovaných opatřeních,
 2. varování, evakuaci, popřípadě ukrytí,

3. organizování záchranných prací,
4. organizování přípravy k sebeochraně a vzájemné pomoci.

(6) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, u které došlo k havárii, je povinna

- a) provádět neprodleně záchranné a likvidační práce,
- b) ohlásit neprodleně havárii místně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a bezprostředně ohroženým obcím; tím není dotčena oznamovací povinnost stanovená podle zvláštních právních předpisů,
- c) podílet se na varování osob ohrožených havárií v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem,
- d) poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,
- e) spolupracovat při odstraňování havárie se složkami integrovaného záchranného systému, správními úřady a orgány krajů a obcí,
- f) uhradit krajskému úřadu nebo složkám integrovaného záchranného systému náklady spojené s poskytnutím věcné a osobní pomoci, s likvidačními pracemi a se škodami prokazatelně vzniklými havárií,
- g) zabezpečit asanační práce podle pokynů příslušných správních úřadů nebo obcí,
- h) zabezpečit zneškodnění odpadů, které vznikly v důsledku havárie i v důsledku její likvidace,
- i) spolupracovat při zpracování dokumentace o záchranných a likvidačních pracích.

3.2. Právnícké a podnikající fyzické osoby – dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby:

- (1) Na výzvu příslušného orgánu krizového řízení jsou právnícké osoby a podnikající fyzické osoby povinny při přípravě na krizové situace podílet se na zpracování krizových plánů. V případě, že jde o právnícké osoby nebo podnikající fyzické osoby, které zajišťují plnění opatření vyplývajících z krizového plánu, jsou tyto osoby dále povinny zpracovávat plány krizové připravenosti; plánem krizové připravenosti se pro účely tohoto zákona rozumí plán, ve kterém je upravena příprava příslušné právnícké osoby nebo podnikající fyzické osoby k řešení krizových situací.
- (2) V případě, že správní úřad zahrne do krizového plánu konkrétní právníckou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, je tato povinna bezplatně poskytnout a aktualizovat požadované podklady uvedené v § 15 odst. 3 a další související údaje. Správní úřady, územní správní úřady nebo obce mohou uzavřít s právníckými osobami a s podnikajícími fyzickými osobami smlouvy ke splnění úkolů vyplývajících z krizových plánů.
- (3) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny poskytnout věcné prostředky potřebné k řešení krizové situace na výzvu oprávněného orgánu krizového řízení, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.
- (4) Dojde-li za krizového stavu k ohrožení života, zdraví nebo hrozí-li škody velkého rozsahu na majetku nebo životním prostředí, jsou právnícké osoby a podnikající fyzické osoby povinny splnit úkoly, které jdou nad rámec opatření uvedených v krizových plánech, pokud jim tyto úkoly uloží hejtman nebo orgány obce.
- (5) Povinnost poskytnout věcný prostředek při krizových stavech ukládá právníckým osobám a podnikajícím fyzickým osobám hejtman. Při nebezpečí z prodlení je oprávněn tuto povinnost uložit právnícké osobě a podnikající fyzické osobě také starosta, který o uložení

povinnosti následně informuje hejtman. Hejtman nebo starosta, který uložil povinnost poskytnout věcný prostředek, zabezpečí jeho vrácení tomu, jenž věcný prostředek poskytl, a současně mu vydá potvrzení o využití tohoto prostředku. Potvrzení obsahuje zejména údaje o uživateli, popřípadě vlastníkově věcného prostředku, nezbytné identifikační údaje věcného prostředku, datum a hodinu poskytnutí a vrácení věcného prostředku, stav opotřebení a poškození, poučení o náhradě a označení orgánu, který potvrzení vydal.

3.3. Právnícké a podnikající fyzické osoby – dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách

Právnícké a podnikající fyzické osoby musí plnit či respektovat m.j. :

- ⊕ K zajištění ochrany před povodněmi je každý povinen umožnit vstup, případně vjezd na své pozemky, popřípadě stavby těm, kteří řídí, koordinují a provádějí zabezpečovací a záchranné práce, přispět na příkaz povodňových orgánů osobní a věcnou pomocí k ochraně životů a majetku před povodněmi a řídit se příkazy povodňových orgánů.
- ⊕ Pro stavby ohrožené povodněmi, které se nacházejí v záplavovém území nebo mohou zhoršit průběh povodně, zpracovávají povodňové plány pro svou potřebu a pro součinnost s povodňovým orgánem obce jejich vlastníci. Vodoprávní úřad může uložit povinnost zpracovat povodňový plán vlastníkům pozemků, které se nacházejí v záplavových územích, je-li to třeba s ohledem na způsob jejich užívání.
- ⊕ Povodňové orgány mohou na základě povodňové prohlídky vyzvat vlastníky pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území k odstranění předmětů a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku. Pokud tito vlastníci výzvy ve stanovené lhůtě neuposlechnou, uloží takovou povinnost rozhodnutím.
- ⊕ Vlastníci vodních děl vzdouvajících vodu oznamují nebezpečí zvláštní povodně [§ 64 odst. 2 písm. c)] příslušným povodňovým orgánům, Hasičskému záchrannému sboru České republiky a v případě nebezpečí z prodlení varují bezprostředně ohrožené fyzické a právnícké osoby.
- ⊕ Osoby, které zajišťují telekomunikační služby, jsou povinny přednostně zabezpečovat komunikaci zpráv a hlášení předpovědní a hlásné povodňové služby.
- ⊕ Povodňové zabezpečovací práce zajišťují správci vodních toků na vodních tocích a vlastníci dotčených objektů, případně další subjekty podle povodňových plánů nebo na příkaz povodňových orgánů.
- ⊕ Vlastníci pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně, zajišťují, aby nebyly zhoršovány odtokové podmínky a průběh povodně, při tom
 - a) zpracovávají povodňové plány, mají-li takovou povinnost podle § 71 odst. 4 nebo jim byla uložena vodoprávním úřadem podle § 71 odst. 5,
 - b) provádějí ve spolupráci s povodňovými orgány povodňové prohlídky, zejména prověřují stav objektů v záplavovém území z hlediska možného ovlivnění odtokových podmínek za povodně a možného odplavení staveb, jejich částí a movitých věcí,
 - c) na příkaz povodňového orgánu odstraňují své předměty a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku,
 - d) zajišťují pracovní síly a věcné prostředky k zabezpečení svých předmětů a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů či ucpání koryta níže po toku,
 - e) v době nebezpečí povodně zajišťují dosažitelnost svých pracovníků a dostupnost věcných prostředků a prověřují jejich připravenost podle povodňového plánu,
 - f) sledují na pozemcích a stavbách všechny jevy rozhodné pro bezpečné převedení povodně, zejména nahromadění plovoucích předmětů a ucpání průtočného profilu,
 - g) účastní se hlásné povodňové služby, informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňový orgán, správce vodního toku a Hasičský záchranný sbor ČR,
 - h) zajišťují záchranu osob a svého majetku, včetně případné předčasné sklizně,

- i) zajišťují ochranu plavidel a zařízení sloužících k plavbě; přitom se řídí pokyny orgánů státní plavební správy,
- j) provádějí pov. zabezpečovací práce, zejména na objektech propustků a mostů, silničních a železničních náspů, aby nebyla omezena jejich průtočná kapacita,
- k) provádějí po povodni prohlídky pozemků a staveb, zjišťují rozsah a výši pov. škod a poskytují povodňovému orgánu podklady pro zprávu o povodni,
- l) odstraňují povodňové škody, zejména zabezpečují kritická místa pro případ další povodně.